

begrip

moslims

christenen

nr. 89

NODIGING TOT DE ISLAM EN CHRISTELIJKE ZENDING

Ten geleide :

Moslim ouders, die hun kinderen naar christelijke scholen sturen, spreken nogal eens de angst uit dat men van hun kinderen christenen probeert te maken.

Ook zijn er christenen in Europa en Afrika die met schrik het aantal aanhangers zien groeien van de islam, een godsdienst die op hen als een bedreiging overkomt.

Beide godsdiensten kennen een laatste profeet, claimen een universele boodschap en zijn zendingbewust. Hoe wordt deze boodschap verpakt en bezorgd in da'wa en zending? We laten wisselende geluiden horen uit beide kampen.

Aan moslim zijde spreken een Faruqi, een Moh Al Ghazali een heel andere taal dan S. Atif Al Zayn en de congressen van internationale islamitische organisaties die sterk aanleunen tegen Libië en S. Arabië.

Onder christenen wordt eveneens versdillend gekeken door "evangelikalen" en "oecumenicalen" naar zending onder moslims. Zo liggen bijv. Geneve en Rome hier dicht bij elkaar dan de geografische en theologische afstanden zouden doen vermoeden.

Op 17 april begint de Ramadan, de vastenmaand voor moslims. In een schrijven van het Muslim Informatiecentrum (070-451555) wordt bij Nederlandse medemensen een beroep gedaan op begrip en medeleven.

We wensen de moslims in Nederland een gezegende maand toe.

De wensbrief van de Raad van Kerken t.g.v. het einde van de Ramadan kan worden opgevraagd bij Ds. Slomp.

P. Reesink

No. 89 maart/april 1988
Abt. (5 nrs. per jaar) f 16
Losse nrs. f 4 inc. porto
giro 4300211 t.n.v.
Cura Migratorum-BEGRIP

BEGRIP
Luybenstr. 17
5211 BR DEN BOSCH
tel. 073 - 145159

I. Nodiging tot de Islam

De laatste 20 jaar zijn er in de wereld van de islam steeds meer groepen actief die de Sjarie'a willen toepassen en heel het leven op politiek, sociaal, cultureel en economisch niveau willen islamiseren. Deze islamisten willen niet de islam bij de tijd brengen maar de tijd bij de islam. Ze zijn overtuigd te weten wat God wil met de schepping en proberen dat te realiseren. De moslimbroeders zijn er een voorbeeld van. Maar ook Pakistaanse, Iraanse moslims en internationale islamorganisaties zijn druk bezig met een vernieuwing van de da'wa.

Betekenis van Da'wa

Da'wa heeft in de koran meerdere betekenissen bijv. het spontane gebed in tegenstelling tot het rituele gebed. De betekenis die nu algemeen aanvaard is luidt "de (uit)nodiging of oproep die God tot mensen en profeten richt om te geloven in de ware godsdienst, de islam (cf. K. 14,44)".

We vertalen "da'wa" dan ook met "(uit)nodiging, oproep" en "da' i" met "oproeper, prediker".

In de loop van de geschiedenis van de islam heeft het woord da'wa zich vooral toegespitst op de politiek-religieuze propaganda voor een partij, een familie of een dynastie. Zo kennen we bijv. de Sji'itische da'wa (cf. BEGRIP nrs. 57 en 78) met zijn talloze vertakkingen.

Ook de soennieten hebben met de opkomst van de reformisten op het eind van de vorige eeuw nieuw leven geblazen in de da'wa, samen met de Wahhabieten. Zo stichtte Rachid Rida in 1911 bij Cairo een seminarie voor moslimmissionarissen met als doel propaganda te maken en leiding te geven. Hij ging uit van het koranvers 3,104: "Moge er onder u een "oemma"(gemeenschap) ontstaan, die oproept tot het goede, goede daden beveelt en het kwade verbiedt".

Islamitische oecumene

Op een congres in 1976 in Chambésy (Fr.) (cf. BEGRIP nr.77) over christelijke zending en da'wa zei Isma'il Faruqi dat da'wa het uitvoeren is van God's bevel in de koran, soera 16, v. 125: "Roep tot de weg van Uw Heer met wijsheid en goede aansporing en discussieer met hen op de beste wijze". Vol-

gens Faruqi gebeurt dat door iedere inspanning die een moslim zich getroost om te bereiken dat elke mens kan delen in en profijt trekken van de godsdienstige waarheid die hij in zich heeft. De methode hierbij mag nooit bestaan uit dwang of psychologische actie maar moet een beroep doen op een persoonlijke vrije keuze. De da'wa richt zich zowel tot moslims als tot niet-moslims. Allen worden uitgenodigd om "rationeel te begrijpen" want de da'wa presenteert een rationele d.w.z. kritische waarheid: het is een uitnodiging om de natuurlijke godsdienst te hervinden, het oorspronkelijke monotheïsme waarin God de mens heeft geschapen. In deze zin is de da'wa oecumenisch: ze wil alle mensen bijeen brengen die verschillende godsdiensten hebben verstrooid en gescheiden want al deze godsdiensten hebben de oorspronkelijke godsdienst vermengd met onorthodoxe elementen.

Inhoudelijk is de da'wa uiterst simpel: getuigen van God's éénheid (enigheid) d.w.z. aanvaarden dat er een schepper is aan de ene kant en de geschapen wereld aan de andere kant, waarover Hij Heer en Meester is. Wij zijn van Hem afhankelijk, aan Hem overgegeven (moeslim), moeten Hem aanbidden en dienen en alles gebruiken volgens Zijn wil als goede rentmeesters.

We laten twee auteurs aan het woord over da'wa, gevolgd door uitspraken van islamitische congressen.

De oproep tot de Islam

door sjeikh Monammed Al Ghazali, Caïro 1400/1980

Mohammed Al Ghazali heeft zijn opleiding genoten in de Al Azhar universiteit van Caïro. Als eerste gebruikte hij de formule van het "islamitisch socialisme" en wilde onder Nasser dat moslimbroeders in alle staatsinstellingen vertegenwoordigd zouden zijn. Hij distancieerde zich van de extremistische vleugel van de Broeders. Sinds enkele jaren is hij in Algerije voorzitter van de Wetenschappelijke Raad van de islamitische universiteit Emir Abd El Qader van Constantine en één van de promotoren van de jaarlijkse terugkerende Conferentie van de Islamitische Gedachte. Tot zijn talrijke publicaties behoort o.a. "Fanatisme en tolerantie tussen christendom en islam", Caïro, z.d. Zijn boek "De oproep tot de islam" beschrijft

o.a. de historische ontwikkeling van de da'wa tot en met de Turkse dynastie. Hoofdst. 11 legt uit waarin het universele karakter van de boodschap ligt. We laten fragmenten volgen uit hfdst. 2 en hfdst. 11.

Geen Da'wa voor joden en christenen

In hfdst. 2 geeft Al Ghazali aan hoe de volgende hadieth verstaan moet worden. "Ik (Mohammed) heb het bevel ontvangen om de mensen te bestrijden totdat ze uiteindelijk verkondigen dat er geen andere godheid bestaat buiten God. Zodra ze deze geloofsbelijdenis afleggen, zijn hun persoon en hun goederen gevrijwaard tegen mijn wraak, tenzij er enige grond voor bestaat. God zelf zal hen oordelen".

Op het eerste gezicht lijkt het alsof alle mensen, dus ook joden en christenen gedwongen moeten worden om moslim te worden. Maar -zo legt de auteur uit - christenen en joden worden hier niet bedoeld, zij vallen dus niet onder dit gebod. Want de strijd die tegen de Mensen van het Boek (joden en christenen) wordt geleverd heeft een andere doelstelling. Deze is nl. te vinden in K.9,-29 : "Bestrijdt diegenen die in God noch in de laatste Dag geloven, die niet verboden verklaren wat God en zijn Profeet verboden verklaren, die niet de ware godsdienst belijden, onder de mensen van het Boek, totdat zij de belasting betalen met eigen hand, zich onderwerpend".

Ofschoon joden en christenen dus niet de juiste godsdienst hebben, en dingen doen die God verbiedt, hoeven zij niet van godsdienst te veranderen, zij moeten zich onderwerpen d.w.z. de wapens neerleggen en een belasting betalen. Hiervoor krijgen ze het recht hun eigen godsdienst uit te mogen oefenen.

Deze hadieth heeft dus geen joden en christenen op het oog maar diegenen die verdragen schenden, die de islam bestrijden, met name de hardnekkige polytheïsten in Mekka (cf.K.9,2-4)

Tussen theorie en praktijk

Zo luidt de titel van hfdst. 11 over het universele karakter van de boodschap. Mohammed is de laatste van de profeten. Alle andere voorafgaande profeten, onder wie Mozes en Jezus, waren slechts voor een bepaalde tijd of een bepaald volk.

Mohammed als laatste profeet ontving de boodschap die voor alle mensen geldt. De volgende koranverzen worden geciteerd als bewijs dat Mohammed het zegel der profeten is en dat zijn boodschap universeel is.

K.25,1 "Gezegend Hij die het Onderscheid (de openbaring, de Wet) op Zijn dienaar heeft neergezonden opdat hij een waar-schuwer moge zijn voor alle werelden". De andere citaten K.81, 26-28;68,51-52;-34,28;21,107;12,103-104;6,19;9,90 komen alle hierop neer: Mohammed is gezonden naar alle mensen (de werelden) om te herinneren, te waarschuwen, te vermanen als brenger van blijde tijdingen.

De auteur merkt dan op dat al deze verzen geopenbaard zijn in de Mekkaanse periode (610-622) d.w.z. vanaf het begin van de openbaring (610), op een ogenblik dat de islam de grootste moeilijkheden kende en nauwelijks aanhangers wierf. Het is dus ten onrechte dat sommige oriëntalisten beweren dat Mohammed pas in Medina (na 622), na de eerste successen gedacht zou hebben om zijn boodschap nog verder uit te dragen. Trouwens zelfs die successen waren relatief, want bij zijn dood in 632 was het Arabisch schiereiland nog niet in zijn geheel voor de islam gewonnen. Maar terug naar Mekka. Zelfs voor de Mekkanen was Mohammed's boodschap al te veel. En toch was die boodschap toen al universeel.

In de Medinensische periode, dus na 622, is geen enkel vers van deze strekking geopenbaard. Er is wel een passage die boven vermelde verzen bevestigt nl.33,40 "Mohammed is niet de vader van een van uw mannen maar de boodschapper van God en het zegel der profeten".

Omdat Mohammed de laatste profeet is, geldt de boodschap die hij brengt voor alle mensen en tijden tot de uiteindelijke verzameling op de dag des oordeels. K.30,56 "Maar zij aan wie kennis en geloof was gegeven, zeggen: gij zijt op aarde gebleven in (het voetspoor van) God's boek tot de dag van de opstanding. Welnu, dit is de dag der opstanding, maar gij wist het niet".

Sinds 14 eeuwen is er inderdaad geen openbaring meer uit de hemel gekomen, ook al heeft het Europees kolonialisme geprobeerd om in Indië profeten naar voren te schuiven die Mohammed's claim te niet zouden kunnen doen.

Exclusieve universele boodschap

Mohammed is dus de boodschapper van de

Heer der werelden, gezonden aan alle mensen. Hij is de enige die recht heeft op deze titel. De christenen menen wel dat Jezus ook een universele boodschap heeft maar zijn zending beperkte zich slechts tot de zonen van Israël. Hij kwam om de Thora te bevestigen, die vóór hem was en om Mohammed aan te kondigen die na hem zou komen (cf. K.61,-6). Ook al is het christendom vandaag overal verspreid, het is in tegenspraak met alle openbaringen, want het is een filosofie geworden die van Jezus een god of halfgod heeft gemaakt, die apostelen uitzendt, boeken openbaart, zonden vergeeft en schepselen oordeelt. Dat het christendom in strijd is met wat alle andere profeten geopenbaard hebben, blijkt uit K.21,25 :

"Wij hebben vóór u (Mohammed) geen boodschapper gezonden zonder hem te openbaren dat er geen god is buiten Mij, aanbidt Mij dus".

Alle gezondenen van God bevestigen immers elkaar en bereiden elkaar's komst voor. Zo heeft de koran als definitieve versie van de openbaring alle vorige vormen van geloof bijeen gebracht die vroegere profeten hadden verkondigd. Daarom moet de moslim ook geloven in alle profeten.

De boodschap is natuurlijk begonnen in een bepaalde streek, onder mensen die zonder Boek waren, vervolgens onder die mensen van het Boek die twijfelden. Het verdrag van Hudaibiyya in 628 verschaftte Mohammed een morele overwinning en erkenning, die hem spoedig de poorten van Mekka zou openen. Daarna richtte zijn blik uit over de grenzen van Arabië heen.

Naast de Byzantijnen en Perzen waren er in die dagen slechts onontwikkelde stammen in Afrika en Europa. Toch was het bewustzijn van de noodzaak van de verbreiding van de universele boodschap niet dat van een superieur ras.

Nee. K.14,1-2 : "Dit is een Boek dat Wij op u hebben laten neerdalen, opdat gij de mensen uit de duisternis naar het licht brengt, met toestemming van hun Heer, op de weg van de Almachtige. De weg van God aan wie behoort wat in de hemelen en wat op aarde is. Wee de ongelovigen, want zij krijgen een strenge straf".

Al Ghazali valt dan de Ba'th partij van Damascus en Bagdad aan. Vervolgens legt hij de rol uit van de uitverkiezing van de arabieren. God voedt Mohammed op, Mohammed de arabieren en de arabieren

alle andere mensen. Daarom zegt de koran in 22,78 : "Hij (God) heeft u vroeger al moslims genoemd en (nu ook) in dit (Boek) opdat de Gezondene een getuige zou zijn tegen u en opdat u getuigen zou tegen de mensen. Onderhoudt het gebod en betaalt de armenbelasting(zakaat) houdt u aan God vast. Hij is uw meester, een allerbeste Meester, een allerbeste Helper".

De auteur beklagt zich dan dat sommige moslims hun zendingstaak niet nakomen: wij zijn de erfgenamen en herauten van de islam, wij hebben een unieke beschaving, die tegelijk aandacht schenkt aan het ondermaanse en aan het hiernamaals, aan geest en lichaam, aan verstand en hart...

Onze boodschap is voor Oost en West die beiden van hun dwaling moeten terugkomen. De volgende taken zijn voor ons weggelegd:

-Het arabisch als taal van de koran-openbaring moet een bijzondere plaats innemen voor hen die het spreken en voor alle andere mensen. Omdat God deze taal heeft uitverkoren als instrument voor de definitieve openbaring, heeft Hij deze verheven boven alle andere talen. Hij is immers de basis en het kader van de koran. Als het arabisch wordt afgezwakt en verdwijnt als spreektaal of als liturgische taal of als taal van wetenschap en cultuur, dan duurt het niet lang of de koran zelf wordt een museumstuk.

De auteur betreurt dan de teruggang van het klassiek arabisch ten gunste van dialecten, klopt zich op de borst vanwege een gebrek aan vernieuwing en suggereert enkele oplossingen.

-De laatste opmerking is een vorm van zelf-kritiek en betreft de morele situatie binnen de islamitische gemeenschap.

De metgezellen en volgelingen van de profeet wisten door hun goede voorbeeld en woorden velen (de koran spreekt over "golven"cf.110,2) in de godsdienst te laten binnentreden. Het goede voorbeeld bestaat niet in theateraal gedrag maar is de vrucht van een rijpingsproces van echte persoonlijke uitgroei.

Als toeristen in onze islamitische landen komen, zien ze geen spoor van een authentieke islam in al zijn grootheid en eenvoud. Ze zien volken met een lager beschavingspeil en dan spreek ik nog niet eens van het gemiddelde morele gedrag. Daardoor wendt men zich eerder

af van de islam dan dat men er zich toe aangetrokken voelt. Het universele karakter van de islam verplicht zijn aanhangers zich zowel in het openbare als het privé leven lofwaardig te gedragen of teminste zodanig dat allen die de islam niet erkennen zich vragen stellen over de ware islam.

II. Eigenschappen van de oproeper

Dit is de titel van een boek geschreven door Samih 'Atif al Zayn, uitgegeven in Beiroet. Men zou het een vademecum kunnen noemen voor de prefecte moslim missionaris.

Het voorwoord begint met drie korancitaten:

41,33 : "En wie spreekt beter woord, dan hij die uitnodigt tot (het volgen van) God, goede werken verricht en zegt dat hij tot de moslims behoort".

16,125 ; "Laat er onder U een gemeenschap zijn die tot goedheid oproept, goede werken (aan)beveelt en het kwade verbiedt".

Deze verzen - die niet duidelijker kunnen zijn - geven in 7 punten helder aan hoe de oproep tot de islam gepresenteerd moet worden en wat de kwaliteiten van de oproeper (prediker) zijn .

1de oproep moet worden gedaan om God te volgen en zijnsweegs.

2de oproeper moet zelf goede werken verrichten.

3Hij moet zijn islam manifesteren door te zeggen: Ik ben moslim.

4De oproep moet gebeuren met rationele argumenten, d.w.z. met wijsheid.

5de oproep moet gebeuren door zich "de goede aansporing"(K16,125)te herinneren.

6De oproeper zorg ervoor dat zijn toehoorders hun gedachten in harmonie brengen met wat zij in werkelijkheid beleven. Dit soort discussie is als de beste vorm van dialoog te beschouwen. Want degene met wie men discussieer wordt zich er van bewust wat er met hem gebeurt vanwege de rationele argumentatie."Discussieer met hen op de beste wijze".

7De oproep moet gebeuren via de gemeenschap, hij behoort nl. tot de verantwoordelijkheid van de gemeenschap zodat de gemeenschap kan profiteren van het resultaat en het succes. Dit vers (K.3-,104) geeft aan dat de oproep succesvol beantwoord wordt als de gemeenschap er achter staat en uitnodigt "ziehier degenen die slagen".

Het voorbeeld van een profeet

De Gezondene heeft de intellectuele leiding in Mekka op zich genomen. Toen hij ontdekte dat de inwoners van Mekka het doel niet realiseerden, bereidde hij de mensen van Medina ertoe voor, vervolgens stichtte hij de staat, paste er de islam toe, ondernam zijn profetische zending en ruste de gemeenschap toe om deze taak na hem over te nemen en voort te gaan op de weg die hij had uitgestippeld.

Bij de oproep tot de islam moeten noodzakelijkerwijs alle geloofsopvattingen gesaneerd worden en de banden met God versterkt. Aan alle mensen moet duidelijk de oplossing van hun problemen worden uitgelegd, zodat de oproep een levende oproep is m.b.t. alle lagen van het leven. Het geheim immers van het succes van de oproep tot de islam is dat het een levende oproep is, die alle problemen van de mens als mens behandelt en daarbij een alles omvattende ommekeer teweeg brengt.

Om die verantwoordelijkheid (cf.K.43,44) uit te kunnen voeren moet de oproeper werken aan zijn volmaaktheid, zodat zijn ideeën helder en zuiver zijn. Hoe dat de oproep tot de islam moet gebeuren, kan in de volgende 10 punten worden samengevat:

1De islam is de enige gedegen godsdienst.

2De islam moet het intellectueel leiderschap op zich nemen.

3De souvereiniteit komt alleen toe aan het islamitische beginsel.)

4Geïmporteerde verdorven ideeën betekenen een uitdaging.

5Er mag geen verslapping of afzwakking zijn in de strijd tegen alles wat zich tegen de islam verzet.

6De praktische basis.

7De sanering van geloofsopvattingen, het versterken van de banden met God en een duidelijke uiteenzetting van ethisch--juridische regelingen, die de problemen oplossen van alle mensen, zoals dat in het begin van de islam gebeurde, toen men nog meerdere goden aanbad, kleine meisjes levend begraf en zijn buurman om het leven bracht alleen omdat hij een buurman was. Nu gaat het om problemen van economische aard, van sexuele wanorde...

8De ideeën en juridische regelingen van de Sjarie'a zijn correct in zover ze hypothetische conclusies zijn maar ze

zijn tevens aan vergissing onderhevig.
9Diegenen die de oproep op zich nemen moeten streven alleen God te behagen, Zijn straffen en wetten in te voeren die in de koran staan en datgene als onaantastbaar te bewaren wat Hij als zodanig in dit Boek heeft verklaard.

10Men moet de methode volgen die de Gezondene van God heeft gebruikt. Deze methode, met zijn twee aspecten nl. de politiek en het intellectuele leven, is dezelfde die men al 14 eeuwen lang heeft gevolgd. Het beste bewijs is dat God zelf deze methode bevestigt door de mond van Zijn Gezondene: K.12,108; "Zeg, dit is mijn weg. Ik roep tot God in helder bewustzijn, ik en mijn volgelingen." Met "weg" wordt methode bedoeld.

Dan vergelijkt de auteur de politieke situatie van de 7e eeuw (de islam wordt een derde macht naast Perzen en Byzantijnen) met de huidige tijd d.w.z. met Europa en Amerika in het westen en Rusland en China in het oosten. Zo moet ook nu de islam profijt trekken uit de haat tussen Oost en West.

De auteur vervolgt: Hoe kunnen we de weerstanden overwinnen uit de islamitische gemeenschap tegen deze methode van de Profeet ? Die weerstanden bestaan omdat men de islam niet goed kent en denkt dat deze godsdienst niet is aangepast aan de moderne tijd. Het antwoord ligt in K.12,108 : "Dit is mijn weg."

De drie etappes van de profeet

De gezondene heeft zijn activiteiten , intellectueel gezien, in drie etappes ontwikkeld.

1Hij heeft de islam onderwezen aan groepen en individuen.

Aan groepen: hij nodigde de Qoraisjieten uit voor een maaltijd en begon hun de oproep uit te leggen, de blijde boodschap van een Paradijs te verkondigen, zo wijd als hemel en aarde, voorbereid voor hen die God vrezen en hen te bedreigen met een Vuur (cf.K.50,30).

Aan individuen: hij richtte een uitnodiging aan 'Ali, Khadiedja, Aboe Bakr en vele anderen: zo verzamelden zich rond hem islamitische persoonlijkheden die zich van hun tijdgenoten wisten te onderscheiden door gedrag en intelligentie.

2In een tweede etappe is hij, als hoofd van deze groep, de oude maatschappij te lijf gegaan. Hij had het gemunt op bepaalde relaties, die mensen met el-

kaar hadden , hij klaagde de afgoden aan van de Qoraisjieten, keurde hun geloof af en bekritiseerde hun gedrag. De Qoraisjieten reageerden heftig en wilden zich wreken. Hier zijn enkele voorbeelden van wat de nobele Gezondene overkwam.

Verrijzenis van beenderen.

Ibn Khalaf kwam eens bij de profeet met een been in zijn hand. Hij vergruisde het tot poeder voor de ogen van de Gezondene. Deze zat midden in een groep die hij opriep tot de islam. Ibn Khalaf blies het poeder in het gezicht van de profeet en zei: "Mohammed, zal God dit doen verrijzen nadat het poeder is geworden"? De Gezant antwoordde hem, kalm, verzekerd, geduldig en vol vertrouwen : " Zeer zeker, God zal je doen verrijzen, jou en het poeder van dit been. Hij zal je het Vuur doen binnengaan". Vanwege deze gespannen en belangrijke situatie kwam de volgende openbaring neer op de Gezant : K.36,77-79 : "Heeft de mens niet gezien dat Wij hem hebben geschapen uit een druppel, kijk eens, hoe duidelijk hij dwars ligt; hij komt aandragen met parabellen en vergeet dat hij zelf geschapen is. Hij zegt; "Wie doet de beenderen leven als zij verrot zijn "?: Zeg: "Hij die ze de eerste keer heeft geschapen, zal hen doen leven. Hij heeft kennis van alle schepselen". Zo vernietigde de waarheid de dwaling.

Democratie, communisme, Islam

Toen de bondgenoten van Medina, de zgn. Helpers, Mohammed via 'Abbas ben 'Ubada lieten weten de inwoners van Mina met het zwaard te willen bestrijden, zei deze: "Ik heb nog niet het bevel hier toe ontvangen".

We kunnen dus concluderen dat de Gezondene een bepaalde methode volgde om aan de macht te komen, hij mocht deze handelwijze niet te buiten gaan. Maar deze weg van de profeet wordt helaas niet gevolgd door veel huidige moslim oproepers.

De auteur geeft dan toe aan zelfkritiek en vergelijkt vervolgens ideaal en methode van

- a. democratie
- b. socialisme-communisme
- c. islam.

Het ideaal van democratie bestaat in vrijheid van geloofsopvatting, vrijheid van mening, persoonlijke vrijheid

en vrijheid van privé eigendom. Om dit te bereiken moet men politiek, economisch, cultureel en militair de macht hebben. Deze machtspositie komt tot stand door een revolutie naar binnen of naar buiten of door overheersing van de ene staat door de andere.

Het ideaal in het socialistische-communistische systeem is een werkelijke gelijkheid teweeg brengen tussen alle mensen, de gehele of gedeeltelijke afschaffing van privé eigendom, en de verspreiding van productie (middelen) op collectieve basis. De methode bestaat uit de dialectiek van conflicten d.w.z. het voeren van klassenstrijd op alle vlakken hetzij via een gewapende strijd zoals in Rusland en China, hetzij door stakingen of gelijksoortige strijdmiddelen.

Het ideaal van de Islam bestaat in het Boek en de profetische traditie (soenna). De methode wil mensen overtuigen zoals gezegd wordt K.16, 125:

"Roep op tot de weg van uw Heer met wijsheid en goede aansporing en discussieer met hen op de beste wijze".

K.2,256 : "Er is geen dwang in de godsdienst".

K.18,29 : "Laat geloven die geloven wil en niet geloven die niet wil".

K.88,21 : "Herinner, je bent slechts een herinneraar".

Deze methode heeft de profeet toegepast ondanks vervolging en weerstand. Er zijn echter momenteel islamitische bewegingen die wel het ideaal van de islam willen erkennen, maar de methode van het socialisme-communisme gebruiken nl. de klassenstrijd of de democratische methode (revolutie, overheersing). Daarom slagen zij er niet in de islamitische macht te vestigen. Deze twee methoden passen niet bij het islamitisch ideaal.

3. In de derde etappe beval de Gezondene, zeker van zijn materiële kracht, uit te wijken naar Medina. Daar stichtte hij de kern van de islamstaat. Als de oproepers de boven beschreven eigenschappen ontwikkelen en de hier uiteengezette methode van de profeet toepassen, kan de islamitische gemeenschap een school bouwen, waaruit de leiders van de islamitische wereld zullen voortkomen.

III. Islamitische congressen

Na twee auteurs aan het woord gelaten te hebben over da'wa, gaan we in op enkele uitspraken van congressen.

A. Congres van Medina

Aan het einde van zijn boek " De werkelijkheid van de christelijke bekeringsdrang, gisteren en vandaag", Caïro, 1981, herneemt de auteur, Ahmad 'Abd al Wahhab de aanbevelingen van het Wereldcongres voor het bevorderen van de da'wa en de opleiding voor oproepers, congres gehouden in Medina van 12 tot 17 februari 1977. Er waren ook moslimgedelegeerden uit Europa, o.a. uit Nederland. De aanbevelingen worden verdeeld over 5 terreinen.

aMethoden van de da'wa

8 aanbevelingen voor onderwijs, jeugd, vrouw, universiteiten, leger, films, en financiën.

bDe voorbereiding van oproepers (propagandisten);

9 aanbevelingen m.b.t. vorming (ook van vrouwen), gedrag, oprichting van da'wa-faculteiten en islamitische centra, uitwisseling van ervaringen.

cDe media

1. Belangstelling hebben voor diverse media, islamitische bronnen gebruiken, om onjuiste of foutieve beweringen over de islam te weerleggen.

2. In islamitische landen faculteiten oprichten voor islamitische informatie

3. De correcte islamitische pers ondersteunen, evenals islamitische persburo's en bijzondere islamitische radio's; islamitische wereldomroepen oprichten.

4. In ieder moslimland tijdschriften uitgeven.

5. Heel speciaal de jeugd goed informeren in geschrift, radio en televisie.

6. De Kring "de Islamitische Pen" stichten, die schrijvers bijeen brengt.

7. Een algemene unie van islamitische journalisten oprichten.

8. Weerstand bieden aan kerken en scholen die met evangelisatie bezig zijn

9. Vanwege de slechte berichtgeving over de islamitische wereld is het Congres van mening dat de Islamitische Wereldliga en informatiecentrum moet oprich-

ten om nieuws te controleren en te verspreiden naar islamitische verenigingen en organisaties.

d) Anti-islamitische propaganda en tendenzen.

1. Het sociale solidariteitsbeginsel toe passen, dat de islam gebracht heeft, door de sjarie'a in te voeren en de poorten te sluiten voor materialistische appèls tegengesteld aan de islam.
2. Moslims bewust maken om hun houding van zwakheid en verdediging in te ruilen voor een attitude van kracht en confrontatie.
3. Vragen aan het algemeen secretariaat van het Islamitische Congres in Djedda om contacten te leggen met de lidstaten van het Congres en van de Verenigde Naties om moslims in communistische landen de gelegenheid te geven hun erediens uit te oefenen; hun godsdienstvrijheid te waarborgen overeenkomstig de Helsinkiakkoorden van 1976. Hetzelfde vragen voor moslims die onder een niet-islamitisch regiem leven.
4. Moslims waarschuwen tegen de verdachte propaganda voor geboortenbeperking, gevoerd door vijanden van moslims en de dwang verwerpen die sommige regeringen op moslims uitoefenen om geboorten te beperken door gedwongen sterilisatie.
5. Zorg dragen voor de arabische taal en deze op zo groot mogelijke schaal onder moslims verspreiden. Waarschuwen tegen verdachte propaganda die de gesproken taal wil verspreiden. Het latijnse alfabet vervangen door het arabische.
6. Het Congres hoopt dat de regering van Saoedië Arabië de volgende aanbevelingen ten harte neemt: een Encyclopedie Islamica opstarten op wetenschappelijke basis en oplettend de fouten aan de kaak stellen die de oriëntalisten in de Encyclopedie van de Islam * hebben gemaakt. Dit werk staat vol onjuistheden, wetenschappelijke blunders en dwalingen t.a.v. de islam, zijn geschiedenis en beschaving.
7. Aanbevelen aan diegenen die verantwoordelijk zijn voor scholen in Afrika en elders om hierin beroepsscholing te geven met perfectie voor werkgelegenheid en da'wa activiteiten.
8. Het Congres vestigt de aandacht op de resultaten van de conferentie van moslims en christenen, bijeengeroepen door de Wereldraad van Kerken in 1976, dat uitdrukkelijk zijn leedwezen heeft uitgesproken over het feit dat de christelijke missie- en zendingscampagnes in moslimgebieden de oorzaak waren geweest van de verslechtering van de verhoudingen tussen christenen en moslims. Deze conferentie heeft ook erkend dat de aard van deze zendingsactiviteiten erop gericht was ten dienste te zijn van de imperialistische staten van Europa en het onderwijs gebruiken als middel om de geloofsopvattingen van moslims te corrumperen. Tijdens deze bijeenkomst heeft de christelijke partner beloofd zich in te zetten om alle activiteiten in onderwijs en gezondheidszorg te stoppen(2), die gebruikt worden om moslims tot het christendom te bekeren.
9. Moslims waarschuwen voor activiteiten tegen de islam gericht onder het mom van congressen met verschillende titels zoals het Congres van menselijke wetenschappen, vriendenkringen, culturele organisaties, pseudo-sociale kringen zoals de Rotary en vredesactivisten.
10. Het aanmoedigen van islamitische verenigingen die de moslim jeugd opvoeden; men moet hen oproepen om hun best te doen die stromingen een halt toe te roepen die tegen de islam ingaan.
11. Islamitische regeringen vragen dat zij zich inspannen om landen die de islam niet als godsdienst erkennen, deze ertoe te brengen tot erkenning over te gaan om de rechten te waarborgen van de daar wonende moslims.
12. Het afkeuren van wat in sommige landen gebeurt nl. dat moslims gedwongen worden van naam te veranderen of hier toe overtuigd worden via slinkse wegen.
13. In ieder land een unie van islamitische verenigingen oprichten die zorgt voor coördinatie en planning en die de nodige voorzieningen treft om een bredere islamitische unie te stichten.
14. In de praktijk het beginsel van de solidariteit, eigen aan de islam toepassen door met behulp van oprechte moslims oriëntatiecentra te beheeren en door verspreide islamitische krachten te verzamelen en uiteenlopen

* Deze encyclopedie, uitgegeven door Brill, Leiden, in het engels en frans, 2e uitg., wordt door drie vertalers in het arabisch vertaald. Zij hebben belangrijke rectificaties

de richtingen te bundelen.

e) Algemene aanbevelingen

Drie algemene aanbevelingen pleiten voor meer vrijheid van handelen voor universitair geschoolden, voor uitwisseling op technologisch terrein, en voor een juiste bestemming van de financiën.

B. De Islamitische Gedachte

Een van de thema's van de 14e conferentie van de Islamitische Gedachte in Algerije (september 1980) heette : perspectieven van de oproep tot de islam in de 15e eeuw van de hidzra (uitwijking naar Medina in 622, noot v.d.red.)

De aanbevelingen die in grote mate overeenkomen met die van het Congres van Medina betreffen de mass-media, de islamitische cultuur, de moskee, de islamitische vrouw, onderwijsprogramma's en de Staat.

Moslim vrouw

Onder de aanbevelingen over de moskee en de vrouw staat het volgende :

Men moet er goed op letten dat de moskee zijn poorten open houdt voor iedere man en vrouw. Het is daarom onontbeerlijk dat vanaf het begin van de oprichting van de moskee een plaats wordt gereserveerd voor de moslim vrouw. Ze moet daar op haar gemak de eredienst kunnen uitoefenen met de voorafgaande voorbereidingen; ze moet alle faciliteiten krijgen om deel te kunnen nemen aan de islamitische cultuur en wetenschappen. Aangezien de vrouw, in de islamitische visie, het belangrijkste deel vertegenwoordigt van de twee delen in de moslim maatschappij en zij niet minder belangrijk is dan de man, daar waar het gaat om de haar toevertrouwde verantwoordelijkheid en fundamentele taken, bevelen wij de staat aan dat deze, in al zijn dienstverlenende instellingen, bijzonder belang hecht aan de vrouw om haar zoveel mogelijk ruimte te laten en haar met diverse middelen te helpen om haar zending uit te voeren, of het nu gaat om haar optreden naar buiten, haar gedrag en activiteiten of om de dienstverlenende sectoren waarin zij haar plaats heeft, in alle vrijheid, gerespecteerd en aangemoedigd.

Op deze basis rust onze volgende aanbeveling: de vrouw moet een ruime plaats krijgen in de mass media zodat zij haar

zending kan volbrengen als culturele raadvrouw voor haar zusters, op radio, televisie en in de pers. Laten we haar verschijning op de televisie tot een model maken van het uiterlijk van de islamitische vrouw waarmee ze zich moet tooien en van de islamitische gedachte die ze in haar leven moet uitstralen. Laten we van haar geen uitnodiging tot losbandigheid maken en tot verwijdering van de islamitische zeden, welke God-Hij zij verheven en geprezen- van ons verlangt.

We moeten een klimaat scheppen waarin de gesluisde vrouw wordt gerespecteerd en aangemoedigd, en wel op iedere school, zij ze leerlinge of lerares, en in iedere instelling waarin zij zich bevindt of werkt zoals bijv. een ziekenhuis.

Dit moet in de plaats komen van aanvallen waarop bepaalde intellectuelen zich toeleggen om de vrouw aan te moedigen zich zo naakt en schaamteloos mogelijk te vertonen. Ze doen dit om zo de moslim vrouw belachelijk te maken en omlaag te halen, terwijl ze trots is op haar islamitisch uiterlijk. Onder de aanbevelingen aan de staat valt te lezen:

De verheven islamitische verantwoordelijkheid op zich te nemen die God heeft gegeven aan de leiders en verantwoordelijken van de islamitische gemeenschap t.a.v. de heilige islamitische plaatsen, die ons zeer dierbaar zijn en die gevallen zijn tussen de klauwen van mondiaal onrecht en vijandelijkheid zoals Jeruzalem en omstreken en andere islamitische landen in oost en west; met alle mogelijke middelen eraan werken om deze gebieden, die ons zeer dierbaar zijn, te bevrijden van de vernederende schandpaal en van minachting, om deze dierbare plaatsen te verlossen van de rampen die hun zijn overkomen en hen terug brengen onder de wakende herdersstaf van de islam.

C. De oproep tot de Islam

Deze vereniging, gesticht in 1971 in het kielzog van de Libysche Fatih-revolutie van 1 september 1969, heeft haar zetel in Tripoli. Als klankbord voor haar ideeën gebruikt ze een volumineus maandblad (120 bl.), waarin het christendom, de Verenigde Staten en Israël constant worden aangevallen.

Het februari nr. van 1987, nr.51, heeft o.a. een artikel over De Terugkeer van het franse kolonialisme der kruisvaarders in Tchaad (p.44-49), geen andere

uitweg in Palestina dan het geweer (pp. 50-57). Er staat ook een verslag in van de 3^e bijeenkomst van de predikers van de Vereniging in West-Afrika, gehouden in Tripoli van 7-14 januari 1987.

Activiteiten

De Vereniging heeft veel korans verspreid in verschillende uitgaven. De meest opmerkelijke uitgave is die waarvan de tekst is opgesteld volgens de lezing* die Qalun heeft ontvangen van Nafi'.

De Vereniging heeft ook de nobele koran op cassettes opgenomen, zodat degene die reciteert, de juiste lezing kan nabootsen. Zo heeft men tien duizenden opnamen kunnen verspreiden onder moslims in diverse landen.

Ramadanpredikers

Ieder jaar aan het begin van de maand Ramadan stuurt de Vereniging een aantal predikers en lezers naar alle landen van de wereld, vooral daar waar moslims in de minderheid zijn. Ze doet dit om de nachten van deze nobele maand op te laten leven. Zo heeft men in 1986 30 lezers en predikers gestuurd naar Ethiopië, Kenya, Botswana, Spanje, Mozambique, Burundi, Ruanda, Guinee, Conakry, Mali, Benin, Tanzania, Ghana, Burkina Faso, Oeganda, Volksrepubliek China, Maleisië, Falkland eilanden, Zuid Korea, Suriname, Brazilië, Argentinië, Turkije, Denemarken, Zweden, Malta en de Filippijnen.

Het eerste doel van de Vereniging is de islam te verspreiden en te doen kennen. Daarvoor heeft ze een keur aan goede predikers uitgekozen om de godsdienst van God te verspreiden. Volgens de laatste statistieken bedraagt hun aantal nu 587, verdeeld over 73 landen in Afrika, Azië, Europa, Australië en Noord en Zuid Amerika.

Deze predikers hebben elkaar tussen 1980 en 1986 een tiental keren ontmoet meestal in Afrika of op de Caraïben, in 1985 in Utrecht.

Omdat de islamitische jeugd "object is van alle plannen ontworpen door kruisvaarders en Sionisten" bekommert zich de Vereniging speciaal om hen en nodigt hen uit voor jeugdcongressen, in 1981 en 1985 in Libye, in 1983 op Cyprus, en in 1986 op Malta.

Ook organiseert de Vereniging islamitische congressen om het islamitisch erf-

goed te bestuderen. Zo was er een congres van imaams en moskeeën in Londen om te wijzen op de rol die de moskeeën moeten spelen in de verspreiding van de islam in het westen: er waren 700 moslim persoonlijkheden uit 17 Europese landen. In 1983 organiseerde de Vereniging een congres over ondervoeding van kinderen in Afrika samen met het Afrikaanse Instituut voor menselijke wetenschappen. In 1984 riep ze een congres bijeen over de christelijke zendingsdrang in Afrika waaraan specialisten uit Afrika, Europa en Amerika hebben deelgenomen. De Vereniging heeft banden met een twaalftal internationale organisaties zoals de UNESCO, Wereldorganisatie van de Gezondheid, de Organisatie van Afrikaanse eenheid enz.

De Vereniging heeft tussen 1983 en 1986, 370 keer bijstand verleend aan islamitische verenigingen overal ter wereld in de vorm van financiën voor de bouw of het onderhoud van moskeeën, scholen, centra of door boeken te schenken en wetenschappelijke, culturele en informatieve programma's te realiseren.

Vliegende teams.

Een moslimland kan bij de Vereniging een beroep doen op humanitaire hulp, verleend door een mobiele islamitische delegatie, bestaande uit artsen, verplegers, een prediker en een lezer van de koran. Deze delegaties houden zich bezig met de oproep tot de islam en verlenen tegelijkertijd moslims en niet-moslims medische en financiële diensten. De volgende landen hebben hiervan kunnen profiteren: Mozambique, Ethiopië, Botswana, Burkina Faso, Ghana, Oeganda, Zimbabwe, Mali, Madagascar, Togo, Benin, Ruanda, Burundi, de Falkland eilanden en Sri Lanka.

Studiebeurzen

De Vereniging heeft een faculteit geschapen voor de nodiging tot de islam om beroepspredikers op te leiden. Ze kent ook een islamitische faculteit in Londen. Voor het academisch studiejaar 86-87 waren er 518 studiebeurzen bestemd voor studenten van dit soort faculteiten.

Publicaties

Het tijdschrift Risaalat al Djzihad (de

* cf. Begrip nr. 82, noot 26 en 27, pp. 12 en 13

brief van de inspanning) is aan zijn 50e nummer: van elk nummer worden 60.000 exemplaren verspreid in 120 landen. Een twee maandelijks blad Nodiging tot de islam wordt in het arabisch, frans en engels verspreid. Eind 1986 was men toe aan nr. 163.

De faculteit voor de oproep tot de islam publiceert elk jaar een academisch blad. De Vereniging kent op het gebied van publicaties een samenwerking met andere islamitische tijdschriften op Mauritius, in Brazilië, Chicago, Turkije, Engeland, Zwitserland en Rome. De Vereniging heeft 75 boeken/brochures laten drukken en verspreiden.

D. Liga van de Islamitische Wereld

Deze internationale organisatie, in 1962 opgericht in Mekka als tegenwicht tegen het religieus en politiek leiderschap van Nasser, wil de eenheid van de islamitische wereld bevorderen en het islamitisch godsdienstonderwijs verbeteren. De Liga staat duidelijk onder invloed van het Wahhabitisch regiem van Saoedie Arabie. Haar tijdschrift, met de gelijknamige titel (de Liga..) heeft in december 1983 een apart nummer gewijd aan Groen Afrika. Het openingsartikel door de eindredacteur 'Abd Allah al-Dari, luidt :

DE ISLAMITISCHE TEGENSTAND TEGEN DE KERSTENINGSBEWEGING IN AFRIKA.

We geven hier een samenvatting van enkele ideeën uit dit artikel.

Da'wa en evangelisatie leveren een godsdienstige, politieke en economische veldslag in Afrika om de rijkdommen aan mineralen en landbouw te winnen. Vatikaan en Wereldraad van Kerken geven enorme sommen uit voor de kerstening van Afrika. Ze stichten ziekenhuizen en scholen. Ze geven voeding en kleding met de ene hand en christelijk onderwijs met de andere.

Hun doel is zoveel mogelijk zwarte priesters, missionarissen en vakkundige theologen te vormen, die zich specialiseren in politieke wetenschappen om later lekeninstituten te kunnen leiden. De kolonisatie heeft de goederen van moslims afgenomen om ze aan de kerken te geven. Maar hun pogingen en kruistochten hebben gefaald. Nu komen ze terug in moslim gebieden "met nieuwe wapens, vernieuwde ideeën, andere kleding en methodes, die naar buiten heel iets anders laten zien dan naar binnen: naar

buiten barmhartigheid, naar binnen martelingen".

Vanwege hun haat van en angst voor van de islam veranderen ze hun militaire agressie in intellectuele aanvallen. Maar de islam in Afrika wordt ook bestookt door communisten, Sionisten, Qadianieten (een tak van de Ahmadi's, -red.), Bahais, vrijmetselaars en geheime secten.

De moslims moeten dus hun da'wa pogingen concentreren op Afrika door moskeeën en scholen op te richten, imaams, predikers en geestelijk leiders te vormen in kadertrainingen, een centrum voor wetenschappelijk onderzoek te stichten dat alle informatie verzamelt en volgt - m.b.t. de christelijke evangelisatiebewegingen in de wereld.

Dan spreekt de auteur zijn dank uit aan Saoedie Arabie, dat veel Afrikaanse staten geld geeft of leent. Tenslotte citeert 'Abd Allah de koran 8,36 : "De ongelovigen geven hun goederen uit om (de mensen) te verwijderen van God's weg. Ze zullen die goederen (blijven) uitgeven om er vervolgens spijt van te hebben. Dan zullen ze worden overwonnen. En de ongelovigen zullen naar de hel worden samen gedreven".

11e Liga Conferentie

De liga hield haar 11e wereldconferentie in Mekka in 1981. We laten hier, verkort, enkele van de aanbevelingen volgen.

I.M.b.t. de toekomst van Afrika

1. De conferentie bevestigt dat Afrika het continent van de islam is, of het nu om het verleden gaat, aangezien de islam er vanaf het begin is binnengedrongen tijdens de eerste uitwijking naar Ethiopië, of dat het gaat om het heden: de islam is immers opnieuw begonnen er zijn licht te laten stralen dank zij een nieuw ontwaken dat er kwam na een lange slaap waarin het kolonialisme bijna alle harten van Afrika had neergedrukt
2. De conferentie beveelt aan om islamitische boeken tegen een zo laag mogelijke prijs te verspreiden en te vertalen.
3. Een strategie ontwikkelen om stromingen die de islam vijandig zijn, te bestrijden.
Islamitische regeringen ertoe aanzetten om die geïmporteerde boeken en

drukwerken te verbieden in Afrikaanse moslimlanden, die verderfelijke ideeën bevatten en hen ertoe aansporen om boekwinkels te sluiten van destructieve bewegingen zoals Qadianieten, Bahais en Vrijmetselaars. Een sterke islamitische radiozender bouwen op goed gekozen strategische plaatsen

4. Laten zien welke passages vervalst zijn in verkeerde vertalingen van de koran (bijv. door Qadianieten).
5. Moslimkinderen islamitisch opvoeden door "organisaties te bestrijden die er op uit zijn moslimkinderen christelijk op te voeden of in een a-gods-dienstige sfeer en die zo een generatie van moslimkinderen opvoeden tegen de islam zoals S.O.S."

II.M.b.t. sociale en economische problemen in Afrika

1. de lokale mogelijkheden uitbuiten en gebruik maken van de deskundigheid die ter plekke aanwezig is; reeds bestaande nijverheid en industrieën aanmoedigen en deze stichtingen beschouwen als onderworpen aan het islamitisch waqf-systeem, zodat ze niet verloren kunnen gaan.
2. veel hulpposten openen met levensmiddelen en geneesmiddelen om een alternatief te kunnen bieden voor de verleidelijke beloften die de christelijke missionarissen doen, vooral aan het Afrikaanse kind, dat ze verleiden met kado's.

hulpposten met verplegers en artsen, gespecialiseerd in da'wa methodes, verspreiding van korans, het opzetten van bibliotheken, het verschaffen van fotokopie - en stencilapparaten.

III. M.b.t. de toekomst van de da'wa in Afrika

Arabische en islamitische staten met Rechtsfaculteiten en wetenschappelijke instituten uitnodigen om zoveel mogelijk Afrikaanse moslimkinderen op te leiden als predikers.

Het Congres vraagt of alle predikers in Afrika, uitgezonden door de Rabita, de 'Ifta' en de Geestelijke Leiding van Saoed ië Arabie, 2 maal per jaar bijeen kunnen komen om te praten over hun moeilijkheden en een gezamenlijk beleid uit te stippelen.

De prediker van de da'wa beperkt zich niet tot louter religieuze zaken: hij moet moslims opleiden op het economische, culturele en sociale vlak.

Hij moet de methode volgen van Koran 16:125 in de strijd tegen gebruiken en gewoonten, en geen personen of gevestigde groepen beledigen.

De moskee weer herstellen in zijn oorspronkelijke functie door hem te beschouwen als een huis voor de da'wa, een centrum van onderwijs en opvoeding en een plaats van raadpleging, waar men 5 keer per dag bijeenkomt.

Zich niet bemoeien met partijpolitiek, maar moslims onderwijzen en vormen door hun de gezonde islamitische leer te geven.

Nawoord.

We hebben met opzet in dit artikel moslim auteurs (Moh.Al Ghazali, S. 'Atif al Zayn) en 4 internationale islamitische organisaties aan het woord gelaten. Als christenen zijn we misschien geschokt door het beeld dat geschetst wordt van de christelijke zending/missie door de soms agressieve, polemische toon. De binding van de zending aan het koloniale tijdperk en het gebruik of misbruik van diakonie als middel tot zending zijn hieraan niet vreemd. Maar er zijn ook momenten van herkenning: evenals het christendom kent de islam een universele zendingsopdracht, die alle domeinen van het leven omvat.

Beide godsdiensten zijn overtuigd dat de huidige wereld er niet uitziet overeenkomstig God's wil. Een ieder beweert,

Overige aanbevelingen gaan over weeshuizen, opvang van kleuters en gehandicapten, het openen van medische

min of meer triomfalistisch, God's wil, uitgewerkt in Sjarie'a of bijbelse en kerkelijke richtlijnen, te kennen als enig heil voor de mensheid. Beide groepen en gelovigen hebben redenen om bescheiden te zijn want geen van de twee heeft een menselijke leefbare samenleving tot stand gebracht. Alleen daar waar aan eenheid, vrede en

rechtvaardigheid wordt "gedaan", daar wordt God's wil werkelijkheid, zowel bij moslims als bij christenen.

P.Reesink

noot:(1) Voor een andere versie van dit congres cf. Islamo-christiana nr.3 .(1977) p.233-234 en BEGRIP nr.77 p. 12-14

CHRISTELIJKE ZENDING/MISSIE

Voor de teksten over christelijke zending als tegenhanger van da'wa hebben we enkele officiële verklaringen uit verschillende richtingen in de kerken gekozen. Het is niet mogelijk om die teksten in hun geheel af te drukken. We beperken ons tot enkele karakteristieke uitspraken en met name de passages die over andere religies gaan. We houden een chronologische volgorde aan. De teksten hebben elkaar beïnvloed.

Wheaton 1966

De Wheaton Declaration werd onderschreven door duizend afgevaardigden naar het congres over de wereldwijde zending van de kerk, dat van 9 tot 16 april 1966 in Wheaton, Illinois, in de Verenigde Staten, werd gehouden. De tekst werd verspreid door E.F.M.A., de Evangelical Foreign Missions Association en de International Foreign Missions Association, twee grote Amerikaanse evangelikale zendingsorganisaties. De tekst stond afgedrukt in The International Review of Missions, Vol. 55, 1966, pp. 458-476. De deelnemers beloofden elkaar voor Gods aangezicht te werken aan de evangelisatie van de wereld in deze generatie. Neo-universalisme en syncretisme werden afgewezen als verraad aan Christus. Met neo-universalisme wordt bedoeld: de leer, dat, omdat Christus voor allen stierf, Hij op soevereine wijze en uit liefde alle mensen tot heil wil brengen. Men ziet die leer in belangrijkheid toenemen onder theologen in de traditionele protestantse kerken en in de Rooms Katholieke Kerk. Onder syncretisme wordt verstaan de pogingen om bijbelse, geopenbaarde, christelijke waarheid te verenigen en te verzoenen met afwijkende en daaraan tegengestelde geloofspunten en praktijken van niet-christelijke religies of systemen, die de waarheid ontkennen.

...We verklaren daarom dat terwijl we grotere effectiviteit nastreven in de communicatie van het christelijk geloof en de uniciteit en finaliteit van Jezus Christus erkennen, we de gevaren van syncretisme aan de kaak zullen stellen en dat we in de communicatie van ons geloof onbijbelse, culturele aangroei-sels en verschijnselen zullen vermijden, die er toe zouden kunnen leiden de christelijke waarheid te verduisteren en dat we al onze leidende kaders zorgvuldig bekend zullen maken met de religieuze geloofsopvattingen en gedachtenvormen van de volken temidden van wie zij leven en dienen, met name die aanleiding kunnen geven tot syncretistische tendenzen".

Frankfurt 1970

De "Frankfurter Erklärung" is een geda-teerd protest tegen de afdeling voor Wereldzending en Evangelisatie van de Wereldraad van kerken voor het begin van de Zendingsconferentie in Bangkok over "Salvation Today". De Wereldraad van Kerken zou de menselijke, aardse dimensie van heil te zeer accentueren ten koste van de goddelijke. De tekst werd opgesteld door Prof. Dr. P.Beyerhaus in Tübingen en mede onder-tekend door veertien hoogleraren in de theologie. Daar de engelse vertaling appelleerde de tekst ook aan vele evangelikalen in andere delen van de wereld. We vertalen enkele passages: "Het eerste en hoogste doel van de zen-ding is de verheerlijking van de naam van de éne God door de hele wereld en de verkondiging van de heerschappij van Christus, Zijn Zoon.... Daarom dagen we alle niet-christenen uit, die God toe behoren op grond van de schepping, om in Hem te geloven en gedoopt te worden in Zijn naam, want alleen in Hem wordt eeuwig heil aan hen beloofd.....

Het heilsaanbod in Christus wordt zonder uitzondering gericht tot alle mensen, die nog niet aan hem verbonden zijn door bewust geloof. De aanhangers van andere godsdiensten en wereldbeschouwingen kunnen dit heil (verlossing) alleen ontvangen door deelhebben aan geloof. Ze moeten zelf bevrijd worden van hun vroegere banden, ongegronde verwachting en hoop, om door geloof en doop te worden opgenomen in het lichaam van Christus. Ook Israel zal het heil vinden door zich tot Jezus Christus te wenden. Wij verwerpen daarom de valse leer dat christelijke presentie temidden van aanhangers van niet-christelijke religies en wereldbeschouwingen en een dialoog met hen, waarin wat toegegeven en genomen wordt, in de plaats moet komen van verkongigen van het evangelie, dat bekering tot doel heeft. Zulke dialogen scheppen eenvoudigweg goede contactpunten voor missionaire communicatie. We verwerpen ook de bewering dat het overnemen/lenen van christelijke ideeën, verwachtingen en sociale maatregelen zelfs wanneer ze worden gescheiden van hun exclusieve relatie tot de persoon Jezus - wereldgodsdiensten en ideologieën kunnen maken tot plaatsvervangers (Ersatz) van de kerk van Jezus Christus. In werkelijkheid geven deze ideeën aan die religies en ideologieën een syncretistische en daarmee antichristelijke richting. De volledige tekst van de Frankfurter Erklärung staat in Al Mushir/Counselor, Theological Journal of the Christian Study Centre, Rawalpindi, West Pakistan, Vol. XIII, april 1971, pp. 7-11.

Lousanne 1974

In 1974 kwam het internationale Congres voor Wereld evangelisatie bijeen in Lusanne, Zwitserland. Het officiële verslag werd uitgegeven door J.D. Douglas onder de titel Let the Earth Hear His Voice. World Wide Publications, Minneapolis, 1471 blz. Het voorwoord werd getekend door A.J. Dean en Billy Graham. Het doel was een strategie te ontwikkelen om tot nu toe onbereikte of onvoldoende benaderde volken en groepen het evangelie te brengen.

Ook Evangelization Among Muslims was een thema. Dit werd later uitgewerkt op een speciale conferentie over The Gospel and Islam in 1978, georganiseerd door the Lausanne Committee for Muslim Evangelism. Het verslag werd geredigeerd door Don McCurry. (zie beneden)

Deze commissie vindt haar mandaat in de zgn. Lausanne Covenant (rapport pag. 3-9), een verbondsverplichting, die de deelnemers onderschreven. In paragraaf 3 van dit verbond gaat het over andere religies onder de titel: 3. De uniciteit en universaliteit van Christus.

Wij bevestigen dat er slechts één Heiland is en één evangelie, hoewel er een grote variëteit is van evangelische benaderingen. We erkennen dat alle mensen enige kennis van God hebben door de algemene openbaring in de natuur. Maar we ontkennen dat deze kennis kan redden, want mensen onderdrukken de waarheid in ongerechtigheid. We verwerpen, als tekort doen aan de eer van Christus en het evangelie, elke vorm van syncretisme en dialoog die impliceert dat Christus gelijkelijk spreekt door alle godsdiensten en ideologieën. Er is geen andere naam waardoor we zalig moeten worden.

Glen Eyrie 1978

Het evangelie en de islam (zie boven)
North American Conference on Muslim Evangelization

Uit het rapport:

Bij de openingszitting van de conferentie werd de verwachtingsvolle stemming overschaduwed door een pijnlijke realiteit. De toonaangevende lezing stelde de vraag: Hoe komt het dat de moslim wereld niet beter geevangeliseerd wordt? Het onderzoek ging dieper. Andere, daarmee verwante vragen werden gesteld. "Waarom is slechts twee procent van alle protestantse zendelingen in Noord Amerika met dit werk bezig? Hoe komt het dat men zo'n beperkte kennis van en inzicht in de islam en de islamitische cultuur heeft?

Waarom bleven ze zo hardnekkig ongeschikte en weinig effectieve methoden gebruiken om het evangelie aan moslims over te brengen?

Een aspect van onze zorg zou moeten zijn het cultiveren van een nieuw bewustzijn van het islamitische geloof. Dit geloof raakt elk aspect van de levens van moslims. Zij zijn er vast van overtuigd dat God's bestuur publiekelijk zal gaan over elk detail van het leven van hun naties.

In scherp contrast daarmee natuurlijk, biedt Jezus Christus mensen een waarlijk alles omvattend evangelie. Inderdaad, van Hem is het evangelie van het koninkrijk. Wij, Noord-Amerikaanse christenen beginnen pas te ontdekken dat we maar al

te vaak een vertekende, verminkte en onvolledige boodschap gepredikt hebben, die niet volledig recht doet aan de Bijbelse openbaring.

We worden uitgedaagd als we voor de wereld van de islam staan. Maar als evangelikalen weigeren we onze zending te beperken tot betere relaties tussen christenen en moslims, of tot sociaal werk te hunne behoeve.

Jesus Christus heeft onze agenda bepaald en omdat we Hem liefhebben zijn we gedrongen ook het mandaat van harte te aanvaarden, dat Hij de kerk gegeven heeft, n.l. om de moslim wereld te evangeliseren.

Conclusie

De verklaring van Wheaton, Frankfurt, Lausanne en Glen Eyrie laten een ander geluid horen dan de Wereldraad van Kerken en het Vaticaan.

Genoemde verklaringen wijzen de dialoog zoals die vanuit Genève en Rome wordt bevorderd af. Toch hebben zowel de Wereldraad als het Vaticaan eigen verklaringen uitgegeven over deze onderwerpen. Van beide verscheen een nederlandse vertaling. De verklaring van het Vaticaan: "Houding van de Katholieke Kerk tegenover de gelovigen van andere godsdiensten, gedachten en richtlijnen met betrekking tot dialoog en missie" verscheen in Begrip-moslims-christenen, no. 77, nov/dec. 1985. Daar verwijzen we naar. Lezers, die dit nummer niet bezitten kunnen het bestellen bij de redactie. Vandaar dat we in dit nummer alleen een pauselijke uitspraak van latere datum als toevoeging aan de tekst plaatsen, om aan te geven dat de Rooms Katholieke Kerk op deze lijn verder gaat.

De verklaring van de Wereldraad van Kerken verscheen in nederlandse vertaling in Allerwegen, 14e jaarg. no. 3-1983. De oorspronkelijke titel luidde: Mission and Evangelism: an ecumenical affirmation. De vertaling: "Zending en evangelisatie - een oecumenisch accoord" kan besteld worden bij De Nederlandse Zendings Raad, Prins Hendrikstraat 37, 1075 BA Amsterdam. Wij citeren hier alleen de passages die rechtstreeks over andere religies gaan:

par. 41. Christenen zijn de boodschap van Gods redding in Jesus Christus schuldig aan ieder mens en aan ieder volk; christenen geven dat getuigenis in een situatie waarin hun naasten leven vanuit andere godsdienstige overtuigingen en vanuit andere ideologische opvat-

tingen. Een waarachtig getuigenis heeft de stijl die ook Jesus Christus had, namelijk die van het respecteren en het bevestigen van de unieke vrijheid van ieder mens. Als christenen moeten wij belijden dat wij vaak van het leven van de ander de slechtste kanten naar voren hebben gehaald en dat wij vaak negatief hebben geoordeeld over andere godsdiensten. Als christenen hopen wij dat we steeds beter zullen leren getuigen te zijn voor onze naasten vanuit een nederige berouwvolle en toch ook blijmoedige instelling.

par.42. Het woord is aan het werk in het leven van ieder mens. In Jesus van Nazareth is het Woord mens geworden. Het wonder van zijn werk, in liefde volbracht, brengt christenen ertoe aan mensen van welke godsdienstige overtuiging dan ook en zelfs aan mensen zonder godsdienstige overtuiging van deze beslissende aanwezigheid van God in Christus getuigenis af te leggen. In Hem is onze redding. Er bestaat onder christenen nog verschil van mening over het punt hoe dit heil in Christus ook voor mensen van andere godsdienstige overtuigingen voorhanden is. Wij zijn het echter allen met elkaar eens dat getuigenis van Christus voor allen moet worden afgelegd.

par. 43. Deze houding komt voort uit het feit dat wij verzekerd zijn, dat God de schepper van het heelal is en dat op geen enkel ogenblik en op geen enkele plaats het getuigenis omtrent Hem kan ontbreken. Gods Geest is voortdurend aan het werk op een wijze die het menselijk begrip teboven gaat en op plaatsen waar wij dat het minst zouden verwachten. Daarom, als wij de dialoog met de ander aangaan, zijn christenen er op uit de onpeilbare rijkdom van God te onderkennen, ook in de manier waarop hij omgaat met het menselijk geslacht. Christenen die geboren en getogen zijn in een cultuur die zijn vorm ontleent aan een andere godsdienst moeten een nog dieper borende dialoog aangaan om in hun leven eenheid te scheppen tussen hun cultureel erfdeel en de diepste overtuigingen van hun christelijk geloof.

par. 44. Christenen moeten iedere gelegenheid benutten die geboden wordt om de handen ineen te slaan, om samen te werken in een gemeenschap waar vrijheid, vrede en wederzijds respect heerst. In sommige landen beletten de wetten de ontplooiing van gewetensvrijheid en godsdienstvrijheid. Christelijke kerken alsmede andere godsdienstige gemeen-

schappen kunnen niet trouw zijn aan hun roeping als de vrijheid en het recht om hun organisatie en belijdenis in de samenleving te laten functioneren, ontbreekt, of als zij verhinderd worden hun geloof over te dragen aan volgende generaties. In zo'n moeilijke situatie moeten christenen samen met anderen een manier bedenken om in dialoog te treden met de burgerlijke overheid, teneinde te kunnen komen tot een gezamenlijke omschrijving van het begrip godsdienstvrijheid. Met die vrijheid hangt ten nauwste de opdracht samen om door gezamenlijke acties de mensenrechten in die samenleving te verdedigen.

Samenleven met mensen van andere godsdiensten en ideologieën houdt een ontmoeting in tussen verschillende manieren waarop mensen zich inzetten voor hun overtuiging. Getuigenis kan geen éénrichtingsverkeer zijn, maar is noodzakelijkerwijs twee richtingsverkeer; en op die manier krijgen christenen kennis van de diepste overtuiging van hun naasten. Tegelijkertijd is dat het moment waarop christenen vanuit een geest van openheid en vertrouwen een waarachtig getuigenis kunnen afleggen van wat hun overgave aan Christus inhoudt: Christus die ieder tot zich roept. Bovenstaande passages staan in een bredere context waarvan we nog enkele saillante stukken citeren:

Inleiding

De bijbelse belofte van een nieuwe aarde en een nieuwe hemel waar liefde, vrede en gerechtigheid zullen heersen (Ps. 85:7-13; Jes. 32:17-18, 65:17-25 en Openb. 21:1 en 2) nodigt ons uit als christenen ons aandeel in de geschiedenis der wereld te leveren. Het contrast tussen dat visioen en de werkelijkheid van vandaag onthult de monsterachtigheid van de menselijke zonde, van het kwaad dat is vrijgekomen door het afwijzen van Gods bevrijdende plan voor de mensheid. Zonde - dat is wat mensen vervreemdt van God, van hun naasten en van de natuur - bestaat in individuele en collectieve vormen, in de slavernij waarin zowel de menselijke wil als de sociale, politieke en economische structuren van overheersing en afhankelijkheid zich bevinden. De kerk is in de wereld gezonden om mensen en volkeren op te roepen tot berouw, om de vergeving van zonden te verkondigen en een nieuw begin in de verhouding met God en met de naasten door Jezus Christus. Deze evangelische oproep

moet in onze tijd met nieuwe nadruk worden verkondigd.

In een wereld waar het aantal mensen dat geen gelegenheid krijgt de geschiedenis van Jezus te kennen steeds meer groeit, is het noodzakelijk de roeping van de kerk tot getuigen te intensiveren!

In een wereld waar de meerderheid van hen die Jezus niet kennen armen zijn, d.w.z. degenen aan wie het koninkrijk van God is toegezegd, is het van fundamenteel belang juist met hen het Goede Nieuws van dat koninkrijk te delen!

In een wereld waar mensen vechten voor gerechtigheid, vrijheid en bevrijding, vaak zonder hun idealen gerealiseerd te zien, is het hoogst noodzakelijk te verkondigen dat Gods rijk aan hen beloofd is!

In een wereld waar mensen die aan de rand terecht zijn gekomen van de rijke samenlevingen, of zelfs daarin niet meer kunnen meedoen, zoeken naar troost en een nieuwe identiteit in verdovende middelen of religieuze sekten, *is het geboden te verkondigen dat Hij is gekomen zodat ieder leven mag hebben en wel: leven in overvloed (Job. 10:10)!*

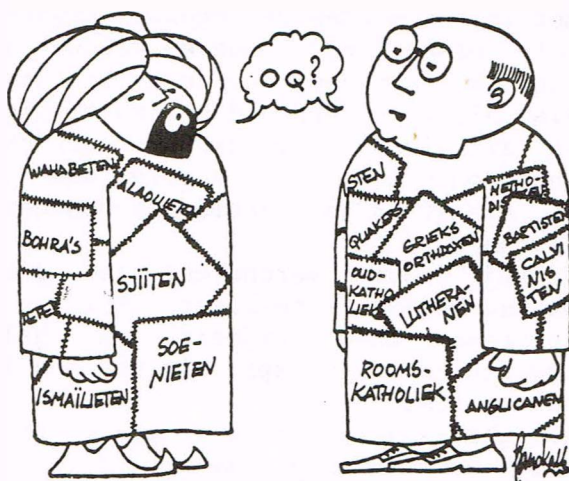
In een wereld waar zovelen zowenig betekenis voor hun leven zien behalve dan in de betrekkelijke veiligheid van hun rijkdom, *is het noodzakelijk steeds opnieuw de uitnodiging van Jezus te horen om discipel te worden, om te dienen en om risico's te nemen!*

In een wereld waarin zovele christenen slechts in naam zich toevertrouwen aan Jezus Christus, *is het noodzakelijk hen op te roepen opnieuw de vurigheid van hun eerste liefde te beleven!*

In een wereld waar oorlogen en geruchten van oorlogen het heden en de toekomst van de mensheid onder druk zetten, waar een enorm deel van de natuurlijke reserves en van de mensen worden verbruikt voor de bewapeningswedloop, *is het fundamenteel de vredestichters zalig te noemen in de overtuiging dat God in Christus alle tussenmuren heeft weggebroken en de wereld heeft verzoend met zichzelf (Efeze 2:14; 2 Cor. 5:19)!*

Deze oecumenische verklaring is een uitdaging die de kerken aan elkaar voorleggen om te verkondigen dat het God is die regeert en dat er hoop is voor de toekomst wanneer God "al wat in de hemelen en op de aarde is onder één hoofd, dat is Christus, (zal) samenvatten" (Efeze 1:10) Jezus is "de eerste en de laatste en de levende" (Openb. 1:17

en 18) die "spoedig komt"(Openb. 22:12) en die "alle dingen nieuw maakt"(Openb.-21:5).

De huidige oecumenische beweging kwam tot stand door de overtuiging van de kerken dat de verdeeldheid der christenen een schandaal is en een belemmering voor het getuigenis van de kerk. Vandaag de dag zijn steeds meer kerken zich ervan bewust hoe onontknoopbaar de relatie is tussen christelijke eenheid en roeping tot zending, tussen oecumenische bewogenheid en evangelisatie. "Evangelisatie is de proef op onze roeping tot oecumenisch samenleven."

Als "een gemeenschap van kerken die de Here Jezus Christus belijden als God en Heiland in overeenstemming met de Schriften en daarom gezamenlijk en gemeenschappelijke roeping trachten te vervullen tot eer van de ene God, Vader, Zoon en Heilige Geest" is het vanzelfsprekend dat het centrale punt voor de Wereldraad van Kerken het gemeenschappelijk belijden van Jezus Christus is. De dienst der verlossing van de Zoon wordt gezien als onderdeel van het werk van de Drie-eenheid: de Vader zond door de kracht van de Heilige Geest Jezus Christus, Gods vleesgeworden Zoon, de Redder van de hele wereld. De kerken die bijeenkomen in de Wereldraad van Kerken hebben zich tezamen op een pelgrimstocht begeven naar de eenheid, onder het licht van het zendingsvisioen van Joh. 17:21, "opdat zij allen één zijn,

... opdat de wereld gelove dat gij mij gezonden hebt".

Het evangelie voor alle levenskringen.
In de bijbel was het godsdienstig leven nimmer beperkt tot de tempel; het stond

niet los van het leven van alledag (Hosea 6:4-6), Jesaja 58:6-7). De woorden van Jezus over het koninkrijk van God zijn een duidelijke heenwijzing naar Gods liefdevolle heerschappij over het totaal van de menselijke geschiedenis. Wij kunnen daarom ons getuigenis niet beperken tot het privé leven van de mensen. De heerschappij van Christus moet worden verkondigd in alle levenskringen.

Het getuigenis van het Evangelie richt zich tot heel de *ktisis*(schepping) die zucht en in barensnood is om aanvaard en verlost te worden..... De herscheppende kracht van de Drie-eenheid wil doordringen tot in elke verborgen hoek en nis van ons leven als natie..... Het getuigenis van het evangelie wil daarom tot de structuren van deze wereld doordringen; tot de economische, politieke en sociale verbanden..... We moeten opnieuw de les leren die de oude kerkvaders alkenden, namelijk dat de kerk de mond en de stem is van de armen en verdrukten ten overstaan van de machten dezer wereld. Op onze eigen manier moeten we opnieuw leren 'hoe te spreken in het aangezicht van de Koning uit naam van het volk....

Het doel van Christus' komst was niets minder dan de wereld te brengen binnen het leven in God."

Om haar roeping te vervullen is de Kerk gehouden het Goede Nieuws van Jezus Christus bekend te maken, het Goede Nieuws van vergeving en hoop, van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; om machten en heerschappijen, zonde en onrecht aan de kaak te stellen; om weduwen en wezen te troosten om de gebrokenen van hart te helen; en om midden in de dood te vieren dat er leven is.

In sommige landen wordt grote druk uitgeoefend om godsdienst te beperken tot het persoonlijk leven van de gelovige - dat godsdienstvrijheid niet meer dan dat zou zijn. Het christelijk geloof vecht die opvatting aan. De kerk eist het recht op en heeft de plicht om publiekelijk en zichtbaar te functioneren en zich openlijk te kunnen uitspreken over alles wat van wezelijk belang is voor het menselijk leven."Christus belijden vandaag houdt in dat de Geest ons dringt ons volledig in te zetten voor de vragen van zonde en vergeving, van macht en machteloosheid, van uitbuiting en ellen-

de, voor de wereldwijde vraag naar eigen identiteit, tegen het verlies aan christelijke inspiratie dat overal te vinden is, en ter vervulling van de legitieme verwachtingen van hen die Christus' naam nooit hebben gehoord.

De levenskring van wetenschap en technologie vraagt vandaag heel in het bijzonder onze aandacht. Het leven van elke dag van de meeste kinderen, vrouwen en mannen, of ze nu rijk zijn of arm, wordt overspoeld door een lawine van wetenschappelijke ontdekkingen. De ontwikkeling van de farmacologie heeft een omwenteling in seksueel gedrag bewerkstelligd. Kernenergie bedreigt de levenskansen op deze planeet, terwijl er tegelijkertijd een nieuwe energiebron door beschikbaar is gekomen. Biologisch onderzoek staat voor huiveringwekkende grens tot waar kan worden ingegrepen in genetische eigenschappen waardoor - ten goede of ten kwade - heel het menselijke soort kan worden veranderd. Daarom zoeken wetenschapsmensen ethische richtlijnen.... Deze ethische vragen komen op uit het zoeken naar een nieuwe visie op wat de wereld is, wat geloof is.

Stuttgart

Van 23 - 27 maart 1987 vond in Stuttgart een consultatie over "evangelisme" plaats, met deelnemers uit lid-kerken van de Wereldraad en uit evangelische gemeenschappen en kerken buiten de Wereldraad. Deze consultatie trad met een verklaring naar buiten, die probeerde beide standpunten dichter bij elkaar te brengen. We herkennen die poging in de paragrafen 26 t/m 28, die handelen over evangelisatie in de context van andere geloven. We vertalen het slot van par. 27 en par. 28: We erkennen dat dialoog niet gebruikt mag worden voor goedkoop proselytisme, maar geloven dat het een middel/medium van echt, authentiek getuigenis is, hoewel we er ons van bewust zijn dat er andere redenen zijn voor de noodzaak van dialoog met andere geloven. Zulke redenen kunnen opbouw van de gemeenschap insluiten, maar ook het gezamenlijk getuigenis afleggen ten gunste van maatschappelijke waardigheid en mensenrechten en ingaan op menselijke nood.

Par.28: Als christenen verheugen we er ons over dat vele samenlevingen naar grotere openheid en pluralisme toegroeien. In sommige gevallen maakt het ontstaan van een plurale maatschappij het

bestaan van christelijke kerken in een overwegend niet-christelijke cultuur mogelijk. En andere maatschappijen die tot nu toe overwegend christelijk zijn geweest worden steeds meer pluralistisch met in hun midden vertegenwoordigers van vele verschillende oude en nieuwe geloven. We erkennen beide verschijnselen als vallend binnen God's voorzienigheid en als nieuwe mogelijkheden voor christenen om uitdrukking te geven aan liefde, dienst en getuigenis aan hun naasten en burens.

We zijn erover verontrust dat sommige maatschappijen gesloten blijven en voortgaan geen vrijheid van geloof, geweten en vrije expressie aan hun leden toe te staan.

Als christenen zijn we verplicht om deze vrijheden in onze samenleving te bevorderen.

Toekomst

Deze onderwerpen blijven op de agenda staan van zowel de Lausanne Committee for World Evangelism als van de commissie voor Wereldzending en Evangelisatie van de Wereldraad van Kerken. Beide organisaties zijn bezig met de voorbereidingen voor een internationale ontmoeting. De Lausanne Committee houdt in 1989 een congres in Singapore. Op de agenda zal zeker het onderwerp "evangelieverkondiging onder moslims" staan, gezien de voorbereidingen, die al plaats vonden. Daarbij zullen de theologische uitgangspunten niet ter discussie komen. Wel zal men zich bezinnen op betere methoden van benadering, daarbij rekening houdend met veranderingen in de wereld van de islam. De commissie voor Wereldzending en Evangelisatie van de Wereldraad van Kerken houdt haar komend congres in San Antonio, Texas in 1989.

Onder subthema I staat reeds vermeld: Getuigenis onder mensen van andere levende godsdiensten. Gezien de reeks voorbereidende consultaties op Bali, in Delhi, op Cyprus en in de Verenigde Staten, waaraan ook aanhangers van andere religies deelnamen, zal dit getuigenis plaats vinden in de context van dialoog en samenwerking.

Wij sluiten dit overzicht af met een recente uitspraak van Paus Johannes Paulus II van 14 december 1987, gericht tot de bisschoppen van Zuid Frankrijk: "Ik wil nu nog iets zeggen over de migranten die in uw bisdommen leven. Het zij geen christenen maar vele onder hen hebben een diep

religieus geloof. Het is belangrijk dat diegenen die hen dagelijks tegenkomen, worden uitgenodigd om hun tradities beter te leren kennen en daar waar het mogelijk is, een intergodsdienstige

dialogo te beginnen, met de nodige duidelijkheid om elk misverstand te voorkomen, in volledige wederzijdse geestelijke vrijheid, en met wederzijds respect voor de waardigheid van iedere persoon"

Pasen, 1988 J.Slomp

DE PRAKTIJK VAN DE ONTMOETING

Islam zondag in Hoorn.

Op 6 maart 1988 organiseerde de Hervormde Gemeente te Hoorn in de Noorderkerk een islamzondag. De morgendienst met nagesprek stond onder leiding van Ds. J.Slomp. Enkele moslims maakten de dienst mee.

Na de lunch werd de diaserie "Geloven in kleur, islam in Nederland" vertoond. 's Middags werden lezingen gehouden door imām Drs. Arslan Karagül (islamitische geloof en gebruiken) en door de vrouwelijke hodja S. Ulu uit Deventer (vrouw in de islam).

Zeker 150 Turkse mannen en vrouwen uit Hoorn maakten de middag mee. Er waren meer moslims dan christenen ! In kringen werden op zeer geanimeerde wijze over en weer vragen gesteld.

In de zgn. "Armenkerk" waren informatiestands ingericht. Het was een heel geslaagde dag. Navolgenswaard !

Moskee in Kampen.

Op 2 april 1988 werd het pand Groenestraat 39 in Kampen (wel het Mekka van de gereformeerden genoemd) als Nabi Camii, de moskee van de profeet, geopend. Burgemeester H.C.Kleemans onthulde het groene uithangbord, en de heer Yilmaz, religie-attaché van de Turkse ambassade knipte het lint door. In de stampvolle ontvangstruimte werden de aanwezigen welkom geheten door de voorzitter van Turkse Islamitische Stichting Kampen, de heer Osman Bahadir. De heer Bahadir is tevens voorzitter van het landelijk Turks Islamitische Orgaan en bestuurslid van de Turks Islamitische Culturele Moskee Federatie, de grootste moskee-organisatie in Nederland. De buurt had volgens de heer Bahadir geen enkel bezwaar geuit tegen de moskee.

Ds. J.Slomp, sprekend namens de Kerken, herinnerde er aan, dat deze moskee tussen twee gereformeerde theologische

universiteiten ligt.

Aan één daarvan heeft de heer Bahadir al enkele malen meegewerkt aan een college over de islam in Nederland.

De moskee in Kampen kan een leerplek worden voor toekomstige predikanten. Er waren veel wijkbewoners aanwezig. De Rooms Katholieke parochie en de Gereformeerde wijkkerk hadden vertegenwoordigers gestuurd.

Islam en Katechese (okt.-nov. 1987)

De deelnemers aan deze cursus onder leiding van G. Spielman en E. Jonker, waren werkzaam in verschillende werkvelen: basisonderwijs, kerkelijke katechese, (gevangenis)pastoraat. Het maakte de gesprekken erg boeiend. Het was bijvoorbeeld goed te horen voor welke problemen leerkrachten in het intercultureel onderwijs gesteld worden. Door deze diversiteit in achtergrond en interesse beantwoordden de gesprekken echter niet altijd aan hun bedoeling. Een sterk punt in de cursus was dat m.n. vragen naar de eigen identiteit aan de orde gesteld werden. De gesprekken daarover waren boeiend, alhoewel ook de grote verschillen in opvatting opvielen. Met name de verlegenheid de eigen christelijke identiteit onder woorden te brengen en in het gesprek met de islamitische gelovigen te betrekken, sprong in het oog. Zelf heb ik veel bewondering gekregen voor de serieuze manier waarop veel moslims met hun godsdienst en vooral met gebedspraktijk bezig zijn. Een ontmoeting met de heren Hamzah Zeid en N.Joemman was erg inspirerend. Hun visie op samenleven in Nederland en hun zelfbewustzijn hadden op mij een positieve uitwerking: met deze mensen (niet konservatief, open, zelfbewust) is goed aan een nieuwe samenleving te werken! De cursus heeft bij mij behoefte wakker geroepen te zoeken naar intensievere vormen van ontmoeting en samenwerking tussen kerk en moskee. In de gemeente waar ik

werk bestaan er niet of nauwelijks van dergelijke contacten. Ik heb die cursus met veel plezier gevolgd en zou

er graag een vervolg op zien.

M. Snaterse, Utrecht. Een cursist.

KOMENDE EVENEMENTEN

Studiedag M.O.I.

Op vrijdag 27 mei houdt de Nederlandse Vereniging voor de Studie van het Midden Oosten en de islam (secr. J.ter Haar, Pitrusvaart 59, 2724 VB Zoetermeer) een studiedag over "De Betrekkingen tussen Nederland en het Midden Oosten".

R.I.M.O.

De vereniging tot de bestudering van het Recht van de Islam en het Midden Oosten houdt haar jaarlijkse studiedag op vrijdag 3 juni in Leiden.

W.C.R.P.

De Wereldconferentie voor Religie en Vrede houdt op zondag 5 juni van 12-17 u in Kosmos, Prins Hendrikkade 142, Amsterdam een conferentie over "Hoe kunnen we in Nederland samenwerken als verschillende godsdiensten voor vrede, gerechtigheid en menselijke waardigheid"? Sprekers E.Ates en J.v.Raalte. Deelname f 10,-

Opgave bij: Drs. Schouten, v.d.
Brandelerkade 22, 2313 GW LEIDEN
(071-218723).

10 th. International Summerschool Islam - Christendom

Van 13 tot 22 juli vindt de jaarlijkse summerschool plaats m.m.v. het Newman-college, Birmingham en het Islamic Cultural Centre, Londen. Meer gegevens over programma en kosten bij redactie van BEGRIP.

Konferentie moderne moslimfilosofie

Op vrijdag 21 en zaterdag 22 oktober 1988 organiseert de Internationale School voor Wijsbegeerte te Leusden een konferentie over moderne moslimfilosofie. H. Hanafi (hoogleraar filosofie te Caïro), zal zelf aanwezig zijn om zijn laatste boeken toe te lichten en om dialoog met de westerse filosofie aan te gaan.

Kosten: vol pension f 51,-; kursusgeld f 75,- (werkloze/studenten: f 30,-)

Informatie: ISVW, Dodeweg 8, 3832 RD LEUSDEN, tel. 033 - 15020 (aanmelding zo spoedig mogelijk in verband met de beperkte capaciteit).

Redactie "Begrif"

Oprichter

Pater P. Bador

Effense wog 1
4838 BA EREDA
Tel: 076 - 132825

Pastor

R.K. Kerk

Pater Dr. P. Reesink

Luybenstraat 17
5211 BR 's-HERTOGENBOSCH
Tel: 073 - 145159

Relatieopbouw moslims-christenen, in dienst van Stg. Cura Migratorium, Eindredacteur.

Pater Drs. C. de Jong

Eymaelstraat 34 a
6412 AM HEERLEN
Tel: 045 - 726021

Theoloog met speciale aandacht voor de islam in Indonesië.

Gereformeerde Kerken

Drs. J. Slomp
Dienstencentrum

Postbus 203
3830 AE LEUSDEN
Tel: 033 - 943244
vd Veerelaan 6
1181 RB AMSTELVEEN
Tel: 020 - 474308

Predikant in algemene dienst van de Gereformeerde Kerken in Nederland om voorlichting te geven over de ontmoeting met moslims in onze samenleving. Docent godedienstwetenschap en oecumenica aan de opleidingen voor Godsdienstonderrwijs (NLO) en Theologie (M.O.-a en b) van de Vrije Leergangen te Diemen.

Dr. M. van den Boom

Nederlands Hervormde Kerk

Drs. Mw. G. Speelman
"Kerk en Wereld"

Postbus 19
3970 AA DRIEBERGEN
Tel: 03438 - 12241

Functionaris voor de relaties Christenen/Moslims, vanuit de Nederlandse Hervormde Kerk.

Islamitisch redactielid

Dhr. 'L Hasssein Arab

Administratie

A.v.d.Berg v. Beijnen

Luybenstraat 17
5211 BR 's-HERTOGENBOSCH
Tel: 073 - 145159

Vormingswerk Driebergen.

Abonnementen, administratie en verzending.

Illustraties

Fr. Kalb